

عنوان مقاله:

اثربخشی آموزش برنامه فرزندپروری حمایت گرایانه بر الگوهای فرزندپروری، افسردگی، اضطراب و استرس مادران و مشکلات رفتاری برونی سازی کودکان

محل انتشار:

مجله مطالعات روانشناسی تربیتی، دوره 19، شماره 47 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 25

نویسندگان:

زهرا فخری - دانشجوی دکتری روانشناسی، گروه روانشناسی، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران.

حسین زارع - استاد، گروه روانشناسی، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران.

احمد علیپور - استاد، گروه روانشناسی، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران.

مهدی شریف الحسینی - استادیار، گروه علوم اعصاب، مرکز تحقیقات تروما و جراحی سینا، دانشگاه علوم پزشکی تهران، تهران، ایران

خلاصه مقاله:

مطالعه حاضر با هدف تعیین اثربخشی آموزش برنامه فرزندپروری حمایت‌گرایانه بر الگوهای فرزندپروری و کاهش استرس، افسردگی و اضطراب مادران و مشکلات رفتاری برونی سازی کودکان انجام شد. مطالعه حاضر یک کارآزمایی نیمه آزمایشی با طرح پیش‌آزمون پس-آزمون با گروه کنترل بود که مادران ایرانی به همراه فرزندانشان که در مدارس ابتدایی شهر تهران در سال ۱۴۰۰ تحصیل می‌کردند و دارای مشکلات رفتاری برونی سازی بودند، در آن شرکت کردند. آزمودنی‌ها شامل ۳۲ مادر بودند که با روش نمونه‌گیری هدفمند انتخاب و به صورت تصادفی به گروه‌های مداخله و کنترل (در هر گروه تعداد=۱۶) تقسیم شدند. ۱۶ مادر گروه مداخله در یک دوره آموزشی ۱۰ جلسه‌ای برنامه فرزندپروری حمایت‌گرایانه بر اساس برنامه فرزندپروری مثبت ساندرز (Triple p) (ساندرز، ۱۹۹۹)، درمان مبتنی بر پذیرش و تعهد (ACT) (هایز، ۲۰۱۲) و آموزش مهارت‌های زندگی (سازمان بهداشت جهانی، ۲۰۱۵) شرکت کردند. در مقابل، ۱۶ مادر در گروه کنترل هیچ آموزشی دریافت نکردند. شرکت کنندگان با استفاده از مقیاس فرزندپروری (آرنولد، اولبری، ولف و آکر، ۱۹۹۳)، مقیاس افسردگی، اضطراب و استرس (لاویباند و لاویباند (۱۹۹۵) (DASS-۴۲) و پرسشنامه رفتار کودک آبیبرگ (EBCI) (آبیبرگ و پینکاس، ۱۹۹۹) مورد ارزیابی قرار گرفتند. همچنین معلم کیفیت رفتار هر کودک را با استفاده از نسخه تجدیدنظر شده مقیاس مشاهده معلم از رفتار انطباقی در کلاس (TOCA-R) (مرکز پیشگیری و مداخله جان هاپکینز، ۱۹۹۱) گزارش کرد. داده‌ها با استفاده از تحلیل واریانس با طرح اندازه گیری مکرر مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. نتایج پس از پایان جلسات برنامه فرزندپروری حمایت‌گرایانه، در ابتدا بهبود قابل توجهی را در الگوهای فرزندپروری و کاهش افسردگی، اضطراب و استرس مادران نشان داد. در پیگیری ۶ ماهه، وضعیت این مادران در گروه مداخله به طور معناداری بهتر از نمره پایه آنها و همچنین گروه کنترل بود ($p < 0.05$)؛ همچنین مشکلات رفتاری برونی‌سازی شده کودکان آنها در گروه مداخله به طور معنی داری کاهش یافت و این تاثیر مداخله پس از ۶ ماه به طور معناداری حفظ شد. نتایج حاکی از اثربخشی برنامه آموزش فرزندپروری حمایت‌گرایانه به عنوان رویکردی موثر در کاهش مشکلات رفتاری برونی سازی کودکان و همچنین بهبود کیفیت رفتارهای فرزندپروری مادران دارای فرزندان دچار مشکلات رفتاری می‌باشد.

کلمات کلیدی:

استرس، اضطراب، افسردگی، الگوهای فرزندپروری، برنامه فرزندپروری حمایت گرایانه، مشکلات رفتاری

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1570631>



